

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

Мороз С.М.

Науковий керівник – Гриненко В.В., канд. екон. наук, доцент

Криза є невід’ємним елементом ринкових відносин, тому банкрутство організації сприймається як частина ринкової економіки. Здійснюється відбір підприємств та організацій, які здатні функціонувати на ринку за даних умов здійснення діяльності, та усунення тих, які не мають достатнього потенціалу для функціонування у ринковому середовищі. Сьогодні, питання запобігання настанню кризи в організації та подолання передумов ймовірності банкрутства набуває великого значення за сучасних умов.

Метою роботи є узагальнення теоретичних основ антикризового управління організацією.

Дехто з вчених економістів вважає, що поняття кризи можна застосовувати лише до процесів, які відбуваються на макрорівні функціонування економіки, а на мікрорівні, рівні підприємства, можна визначити наявність тільки деяких труднощів через недосконалість системи управління або виробничих процесів [73].

Ринкові методи господарювання вимагають здійснення належного контролю за фінансово-економічним станом суб’єктів господарювання з метою запобігання виникненню кризових явищ в компанії. Такий підхід дасть змогу мінімізувати наслідки фінансової кризи та забезпечить виживання організації у кризовій ситуації.

Поняття «антикризове управління» виникло порівняно нещодавно, проте вже активно використовується як у науковій, так і в практичній сфері. На сьогодні ризик-менеджмент, який є синонімом антикризовому управлінню, є одним із найбільш активно застосовуваних видів менеджменту на більшості підприємствах України, однак тлумачення його сутності не однозначне.

В результаті проведеного аналізу різних поглядів вчених щодо визначення сутності антикризового управління, можна сказати, що сьогодні немає єдиної думки стосовно проблеми формування його наукової концепції.

Причиною цього є різне розуміння дослідниками суті антикризового управління, його ролі й місця в управлінській теорії та практиці.

Тому, сформувався різні варіанти концепції антикризового управління:

1) у «вузькому» сенсі науковці розглядають антикризовий менеджмент як управління підприємством, що опинилося в кризовому стані або середовищі (В. О. Василенко, Е. С. Мінаєв);

2) автори «широкого» підходу намагаються розширити «вузький» підхід не лише поточним кризовим станом, але і користуватися ним протягом усього життєвого циклу підприємства (А. Г. Грязнова, Л. О. Лігоненко).

Таким чином, якщо узагальнити всі розглянуті підходи та визначення вчених, антикризовий менеджмент підприємства можна розглядати як комплекс заходів, системно спрямованих на передбачення та уникнення кризових для підприємства процесів та явищ шляхом застосування відповідних методів та прийомів управління ресурсами з метою забезпечення сталого розвитку і рентабельної діяльності підприємства.

Предметом антикризового менеджменту є очікувані та реальні причини кризи, фактори кризи, проблеми тощо, тобто всі ознаки та індикатори погіршення підприємницької ситуації, які мають загрозу настання та розвитку кризових явищ.

Об'єктом антикризового менеджменту є процес розгортання кризи на підприємстві. Суб'єктами – управлінський персонал з потенціалом свого досвіду та навичок, який повинен допомогти уникнути або мінімізувати вплив кризових явищ на діяльність підприємства.

Головною метою антикризового менеджменту є забезпечення сталого економічного розвитку підприємства, підтримка ділової активності та стійке положення на ринку, а також задовільний фінансовий стан за будь-якого розвитку економічного, політичного та соціального розвитку країни.

Важливим питанням управління будь-якої організації є розробка та впровадження необхідних заходів, які дозволять зробити етап зростання організації довшим, та у разі появи перших симптомів настання етапу спаду її життєдіяльності, застосувати необхідні інструменти для відновлення ефективного функціонування.

1. Рамазанов С.К. Технології антикризового управління / С.К. Рамазанов, О.П. Степаненко, А.А. Тимашова; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ: СНУ, 2012. – 191 с.